A. 1852. N. 113.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Saturdag den 18 September.

LONDEN den 15 september (*des avonds*).

Men meent met zekerheid te weten dat het Parlement in het begin van november tot verrigting van bezigheden zal worden geroepen.

— Een der beroemdste veldheeren en staatslieden onzer eeuw, een man door alle partijen hooggeschat en vereerd, *Arthur Wellesley*, hertog van *Wellington*, is gisteren namiddag op zijne nabij de zee gelegen zomerverblijfplaats Walmer Castle overleden, na des morgens in goeden welstand opgestaan te zijn, eene wandeling gemaakt, de stallen bezocht en bevelen tot een togtje naar Douvres gegeven te hebben, waar hij lady *Westmoreland*, die daar verwacht werd, meende te ontvangen. Kort na zijne tehuiskomst werd hij hevig door de vallende ziekte aangetast, een aanval van welke hij, nu negen jaren geleden, zonder blijvende gevolgen wederstaan had. Twee ter hulp geroepen geneesheeren schreven een braakmiddel voor, maar hetwelk zonder uitwerking bleef, en na herhaalde hevige zenuwschokken blies de Hertog twintig minuten over drie ure den laatsten adem uit, zonder teekenen van bewustheid gegeven te hebben en alleen in het bijzijn van de geneesheeren, van zijnen keldermeester en van een zijner lijfbedienden.

Terstond na het overlijden des Hertogs is eene depêche naar Frankfort afgezonden, om zijnen oudsten zoon, den erfgenaam van zijnen hertogstitel, *Arthur*, markies van Douro, die zich met zijne echtgenoot aldaar bevindt, de treurige tijding mede te deelen. Te Deal en Walmer werden terstond alle winkels gesloten.

De nu overleden Hertog was op het kasteel van Dungan, in het Iersche graafschap Meath, den 1 mei 1769 geboren, welk jaar ook dat der geboorte van zijnen grooten tegenstander *Napoleon Bonaparte*, van den beroemden sir *W. Scott* en van den nog levenden grooten Duitschen geleerde *A. von Humboldt* geweest is. Na zijne eerste opvoeding te Eton genoten te hebben, vertrok hij naar het militair collegie te Angers in Frankrijk en werd, van daar teruggekeerd, in maart 1787 vaandrig bij het 73ste regement Engelsch voetvolk. Tot in 1792 verwisselde hij, meestal met verhooging van rang, tot op dien van kapitein, meermalen van regement.

Middelerwijl was hij tot Parlementslid voor de burgt Trim gekozen. In april 1793 tot den rang van majoor en in september tot dien van luitenant-kolonel bevorderd, maakte hij als zoodanig den veldtogt in de Nederlanden, onder de bevelen des Hertogs van York, mede, tot dat de Engelsche troepen zich genoodzaakt zagen huiswaarts te keeren. In 1796 scheepte de luitenant-kolonel *Wellesley* zich met zijn regement naar het Vasteland van Indië in, waar zijn oudste broeder tot gouverneur-generaal benoemd was. Hier onderscheidde hij zich bij verschillende gelegenheden, zoodat hij, benevens de Bath-orde, de openlijke dankbetuigingen des Parlements ontving. Na zijne terugkomst in 1805 werd hij Parlementslid voor Newport en in 1806 tot eersten secretaris voor Ierland benoemd. In datzelfde jaar huwde hij de derde dochter des graven van *Longford* en werd kolonel van het regement waarbij hij gedurende dertien jaren luitenant-kolonel was geweest. Hem had Ierland en later geheel Engeland eene veel verbeterde inrigting der politie te danken. In het voorjaar van 1807 uit zijnen staatkundigen werkkring geroepen, om deel aan de expeditie naar Kopenhagen te nemen, hielp hij de Deensche vloot veroveren. De overwinningen, in 1808 en 1809 door hem in Portugal bevochten, verwierven hem het pairschap, met den naam en titel van burggraaf *Wellington*. Daarop volgden in Spanje de zegepralen bij Salamanca en Vittoria, de bestorming van Ciudad Rodrigo en Badajoz, en voor hem de rang van markies van *Wellington*, het landgoed Strathfieldsaye, als gift des Parlements, en de veldmaarschalksstaf. Na het sluiten van den vrede verkreeg hij den hertogstitel.

In 1814 werd de hertog van *Wellington* ambassadeur naar Frankrijk en woonde als zoodanig het Weener Congres bij. Terwijl hij te Weenen werkzaam was riep *Napoleons* terugkeering van Elba hem andermaal naar het krijgsveld en den 18 junij 1815 behaalde hij bij Waterloo zijnen grootsten triomf. De titel van Prins van Waterloo werd hem geschonken en tot aan zijnen dood was hij onderanderen Nederlandsch veldmaarschalk en grootkruis der militaire Willemsorde. Ten jare 1827 werd hij tot opperbevelhebber der troepen benoemd, maar verliet dien post in november, om eerste lord der thesaurie te worden.

Na in deze gewigtige betrekking tot in 1830 werkzaam gebleven te zijn en veel tot de emancipatie der Katholieken medegewerkt te hebben, moest hij, als hoofd der Tories, met de zijnen voor de Whigs wijken. Na de aftreding van deze in 1834 kwam hij, door sir *R. Peel* bijgestaan, andermaal aan het bewind, als secretaris van Staat voor buitenlandsche zaken, doch trad reeds in 1835 weder af, om zes jaren later nogmaals, maar zonder bepaalde portefeuille, in het Kabinet te komen. In 1846 moest hij andermaal aftreden. Intusschen bleef hij steeds, zoowel ten Hove als in het Hoogerhuis, grooten invloed uitoefenen.

De geschenken, den nu overledenen Hertog, zoowel door zijne Vorsten en landgenooten als door andere Mogendheden gedaan, bedroegen millioenen waarde, in de legers van verschillende Rijken bekleedde hij een hoogen rang, en in Engeland nog verschillende aanzienlijke en winstgevende betrekkingen. Als mensch bezat hij vele loffelijke hoedanigheden; hij was opregt en waarheidlievend, een vijand van grootspraak en eigen lof, en behield, onder alle omstandigheden des militairen en staatkundigen levens, eene verwonderlijke kalmte van geest.

— De heer en mevrouw *Poitevin* hebben hier den 13 dezer weder eene luchtreis ondernomen, door vijf en twintig heeren en dames vergezeld, die daarvoor zeer duur betalen moesten. Nadat mevrouw *Poitevin* met de parachute was nedergedaald, vervolgde de ballon zijnen togt en kwam behouden te Beckenham neder.

— Met de *Atlantic*, den 4 dezer van New-York vertrokken, is berigt ontvangen dat het Noord-Amerikaansch Congres den vorigen dag, na eene zitting van negen maanden, geprorogeerd was. — In Mexico verergert de staat der zaken met den dag. De opstanden breidden zich zoo zeer uit dat eene buitengewone zitting der Cortès verwacht wordt, om maatregelen tot hunne beteugeling te beramen; maar bij eene uitgeputte schatkist weet men niet waarin die maatregelen zullen bestaan. — Uit Centraal Amerika wordt gemeld dat de expeditie van *Flores* geheel mislukt en een gedeelte zijner troepen gedeserteerd is.

PARIJS den 16 september.

Reeds de aanvang van *Louis Napoleons* reis naar de zuidelijke departementen is zeer feestelijk geweest. Eergisteren ongeveer ten één ure van hier vertrokken, kwam de Prins ten zes ure met den spoortrein te Bourges aan, na overal waar hij passeerde met veel geestdrift te zijn begroet. Bourges was prachtig versierd en geheel geïllumineerd; het kanongebulder en het gelui der klokken kondigden de komst van den President aldaar aan; duizende menschen waren uit de omliggende plaatsen naar die stad getogen om in de algemeene vreugde te deelen. Aan het stationsgebouw werd de Prins door het stedelijk bestuur welkom geheeten, reed daarop in statigen optogt naar de hoofdkerk, waar de kardinaal *Dupont* aan het hoofd der geestelijkheid hem begroette; na de godsdienstoefening te hebben bijgewoond, begaf de President zich naar het bisschoppelijk paleis, waar hij zijn intrek nam, en waar des avonds een banket gegeven werd; later in den avond bezocht *Louis Napoleon* ook het bal in het gebouw der prefectuur. Telkens wanneer hij zich op straat vertoonde, weergalmde de lucht van de kreten *leve Napoleon! leve de Keizer!*

Gisteren morgen hield de President eene revue over de troepen der bezetting, terwijl de adelaars aan de nationale gardes werden uitgereikt. Kort daarop werd de reis tot Nevers vervolgd, waar men ten ruim twee ure des namiddags aankwam, te midden van een onbeschrijfelijken toevloed van menschen en eene zoo mogelijk nog grootere geestdrift dan te Bourges; ook hier werden de klokken geluid en saluutschoten gelost. De heer *Charles Dupin*, de voorzitter van den algemeenen raad van het departement der Nièvre, sprak den Prins toe en herinnerde den door die departementale vergadering ter gunste van de duurzaamheid van het bewind geuiten wensch. De Prins President eindigde zijn antwoord op die toespraak met deze woorden: „Wanneer het het algemeen belang geldt, tracht ik steeds de openbare meening voor te zijn; maar ik volg deze wanneer het een belang geldt dat personeel kan schijnen."

— Volgens brieven uit Napels van den 3 dezer heeft koning *Ferdinand* eene amnestie uitgevaardigd, welke zich tot 432 staatsgevangenen uitstrekt. — De Paus is den 9 dezer naar Castel-Gondolfo vertrokken, waar hij een of twee weken zal doorbrengen.

— De Spaansche Regering blijft met ontzettende gestrengheid jegens de haar vijandige drukpers te werk gaan; de verantwoordelijke uitgevers van de *Heraldo*, de *Diario espagnol*, de *Epoca* en de *Esperanza* bevinden zich in den kerker, en de uitgever van de *Constitucional* zou mede op last van den bevoegden regter worden ingekerkerd; al de genoemde dagbladen hebben den 8 dezer opgehouden het licht te zien. — Dezer dagen is te Valencia een gewezen matroos in den ouderdom van 104 jaren overleden.

KEULEN den 16 september.

De Koning van Pruissen verleende eergisteren audientie aan den aartsbisschop van Parijs, mons.r *Sibour*, die daarna aan het middagmaal ten Hove deel nam. Die Prelaat wordt door twee vicarissen vergezeld, is van Weenen over Dresden naar Berlijn gekomen, en denkt door de Rijnprovincie en België naar de Fransche hoofdstad terug te keeren.

Volgens Koninklijk besluit van 14 dezer moeten alle ministeriële zaken in Pruissen den President-Minister worden medegedeeld, die zich daarover uitsluitend met den Koning onderhouden zal. Alleen de Minister van Oorlog is van deze bepaling uitgesloten.

Gisteren had te Berlijn weder eene zitting van het Tolcongres plaats, aan welke de afgevaardigden van Saksen en Hessen-Darmstadt geen deel namen. De overige gevolmagtigden hebben verklaard instructien van hunne Regeringen te zullen afwachten.

Om verschillende redenen betoont zich de Pruissische Regering niet gezind de voorstellen der Nederlandsche, tot vestiging van eene Duitsche kolonie op Suriname, aan te nemen.

— Des avonds van den 12 dezer hield te Koningsbergen een deel der zoogenaamde Vrije Gemeente, wier vergaderingen van hooger hand verboden waren, eene zamenkomst, die door de politie uit een gedreven werd. Daar vele der aanwezigen de bevelen der overheid niet opvolgden, en zelfs feitelijken wederstand boden, moest de bijstand der militairen ingeroepen worden, die zeven personen arresteerden en naar de gevangenis der politie overbragten.

— Uit Baden schrijft men den 11 dezer, dat de generaal *Lamoricière* en zijne familie zich sedert twee dagen daar bevonden. Zijne echtgenoot zou naar Parijs gaan, om eenige familiezaken te regelen, terwijl de generaal eerstdaags naar België terugkeert.

— De redacteur van een Sardinisch dagblad is wegens het beleedigen der Fransche Regering tot eene gevangenisstraf van zes maanden en eene geldboete van 1500 francs veroordeeld, terwijl zijn medewerker Piemont binnen drie dagen moest verlaten.

's GRAVENHAGE den 15 september.

Bij Koninklijk besluit van den 11 dezer is aan den commies bij 's Rijks entrepôt te Rotterdam *F. J. Ritterfeld*, wegens ligchaamsgebreken, verleend een pensioen van *f* 358.

— De audientie van den Minister van Binnenlandsche Zaken zal op saturdag den 18 dezer geen plaats hebben.

's GRAVENHAGE den 16 september.

Bij besluit van den 14 dezer heeft Z. M. goedgevonden, tot lid van den Raad van Bestuur der Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten te Amsterdam te benoemen den heer *B. de Greef*, J. Zn.

— Bij Koninklijk besluit van den 13 dezer is de oprigting van eene kamer van koophandel en fabrieken te Goes bepaald.

— De geruchten, gisteren alhier in omloop, wegens de vermoedelijke aftreding van den minister van justitie, den heer *Strens*, hebben zich tot hiertoe niet bevestigd.

— De Minister van Finantien heeft, bij berigt van 14 dezer, bekend gemaakt, dat de rentebetaling op het grootboek der 4 per cents nationale schuld, zal geschieden op de bureaux van het grootboek van nationale schuld, gevestigd te Amsterdam, en wel alleenlijk over het halfjaar, verschijnende 1.° october 1852, van vrijdag den 1sten tot en met vrijdag den 15den dier maand, en vervolgens over al de nog verschuldigde halfjaren, op alle werkdagen (met uitzondering van den saturdag) van maandag den 18 october 1852 tot en met den 15 februarij 1853. Tevens worden overeenkomstig art. 19 van het Koninklijk besluit dd. 18 mei 1818 (*Staatsblad* n.° 24), voor de tiende of laatste maal opgeroepen de nog niet opgekomen regthebben, op de renten over het halfjaar, verschenen geweest op 1 april 1848.

— In deze residentie is aangekomen de graaf *Frederik van Nesselrode*, luitenant-generaal in Russische dienst, broeder van den Ruseischen kanselier *van Nesselrode*, en aan het *Hotel de l'Europe* afgestapt, *Don Jose Maria Magallon*, secretaris van legatie van het Hof van Spanje bij het Hof der Nederlanden.

— Heden namiddag werd den heer *S. J. van den Bergh* door de werkende en honoraire leden van het genootschap *Oefening kweekt Kennis*, in het hotel van den heer *Maas*, te Scheveningen, een prachtige maaltijd aangeboden, ter zake van zijne benoeming tot ridder van de orde der Eikenkroon.

— Men schrijft uit Scheveningen: Met ieder jaar vermeerdert het aantal vaartuigen, bestemd voor de steurharingvisscherij onder de Engelsche kust. Dit jaar beloopt hun aantal 72, zijnde 13 meer dan in 1850. De vloot, uit 104 schuiten bestaande, zoo blijven er slechts 32 over, om gedurende den winter de visscherij op den verschen visch (kabeljaauw en schelvisch) uit te oefenen. welk getal als zeer gering kan worden geacht. Is het van den eenen kant dus jammer, dat er zoo weinig pinken zullen overblijven om onze vischmarkt en die van naburige steden van visch te voorzien, dan moet men van den anderen kant echter erkennen, dat de schade, welke vooral verleden jaar door den zeer ongunstigen afloop der visscherij met de beug of het hoekwant geleden is, de zucht, om aan de steurharingvisscherij de voorkeur te geven, verschoonbaar maakt.

— Men verzekert, dat bij de voornaamste logementhouders, restaurateurs enz. in deze residentie het voornemen zou bestaan een adres aan den Gemeenteraad alhier in te dienen, waarbij zij den Raad in overweging zouden geven de verbodsbepalingen voorkomende in het contract. aangegaan tusschen de stedelijke Regering en den pachter van het groot stedelijk badhuis, namelijk dat in gezegd etablissement geene speelbank mag worden gehouden, voor het vervolg in te trekken, en daarop wel het oog te willen vestigen bij het vaststellen der voorwaarden van de op handen zijnde nieuwe verpachting. Het doel hiervan zou zijn, door het oprigten eener speelbank, nog meer vreemdelingen naar de residentie en Scheveningen te lokken.

— De redevoering van den heer *A. van Rijckevorsel* Hz., in de zitting der Eerste Kamer van laatstleden woensdag 15 dezer, bij de behandeling van het ontwerp van wet op den waarborg der gouden en zilveren werken, was van den volgenden inhoud:

„Eindelijk mogen wij dan ook in deze Kamer raadplegen over eene wet, welke de schreeuwende onregtvaardigheid, de absurditeit doet ophouden, dat vreemde voortbrengselen worden beschermd en de inlandsche nijverheid wordt belemmerd. Dikwijls heb ik mij gevraagd: hoe het mogelijk is dat zulk een toestand zoo lang heeft kunnen bestaan in een Land zoo practicaal als het onze? In den aanhef der wet van 10 maart 1815, thans nog in werking, leest men: „Alzoo wij in aanmerking hebben genomen de noodzakelijkheid om, *in afwachting der door ons bevolen herziening* der thans nog vigerende wetten en reglementen op den goud- en zilversmeden handel, en de belasting op de gouden en zilveren werken, maatregelen te nemen tot voorziening tegen den clandestinen invoer en verkoop van buiten'slands gefabriceerde werken en ter voorkoming van de nadeelen aan 's Lands schatkist en aan den inlandschen handel en fabrieken toegebragt wordende, zoo is het enz."

Die bevolen herziening der vigerende wet van Franschen oorsprong bleef echter steeds achterwege. Het bleef den Nederlandschen werkman verboden, werken van laag gehalte te vervaardigen, die van den vreemden konden intusschen, ten gevolge der wet van 1815, tegen betaling der belasting worden ingevoerd en verkocht. Meer en meer verdrongen de laatsten de eersten, zoo om den minderen prijs als om de meerdere keuze der voorwerpen.

Te regt zegt de Regering in de memorie van toelichting: „Het wekt inderdaad bevreemding, hoe men bij de invoering der wet van 10 maart 1815 deze noodzakelijke gevolgtrekking heeft kunnen uit het oog verliezen. Maar onverklaarbaarder is het nog, dat men, toen eenmaal de ondervinding de onvermijdelijke gevolgen dier wet in het licht had gesteld, desniettemin gedurende meer dan 35 jaren bij een stelsel heeft kunnen volharden, dat, den vreemdeling de volle vrijheid latende en den Nederlander in enge banden houdende, inderdaad de inlandsche nijverheid aan de buitenlandsche ten offer bragt."

Deze bevreemding vermeerdert, wanneer men in aanmerking neemt dat het sedert verscheidene jaren niet aan adressen, vertoogen en herinneringen omtrent dit punt heeft ontbroken. Telken jare wierd met vernieuwden en vermeerderden aandrang op de noodzakelijkheid eener herziening onzer wetgeving in de Staten-Generaal gewezen. Die noodzakelijkheid werd ook door de Regering niet tegengesproken, maar veeleer erkend. Toch bleef het steeds bij het oude, tot dat eindelijk de tegenwoordige Minister van Finantien ijver en moed genoeg gehad heeft om een wetsontwerp, de geheele materie omvattende, voor te dragen.

Zal nu daarmede het kwaad, door vroegere nalatigheid te weeg gebragt, geheel worden hersteld?

Ik geloof het niet M. H.! maar wensch het hartelijk in het belang onzer zoo belangrijke goud- en zilversmederijen. De smaak des volks is meer en meer gevestigd geworden op de voortbrengselen van *vreemde* industrie van minder innerlijke waarde. Het zal niet al-

veel moeite en inspanning, maar ook tijd kosten, eer onze werklieden voor vele voorwerpen het hoofd aan vreemde concurrentie zullen kunnen bieden. Te wenschen is het dat een gevoel van nationaliteit, van verpligting, om de inlandsche welvaart te helpen bevorderen bij de handelaren in bijouterien en bij de gebruikers dezer artikelen van weelde krachtig zal medewerken om onze werklieden aan te moedigen en om hen het verloren terrein zoo veel doenlijk terug te doen winnen. Mogen de werkmeesters zich dit waardig maken, door gelijken tred te houden met de vorderingen, elders gemaakt, zoo wat het smaakvolle als het goedkoope der kunstwerken betreft. Vele takken van industrie zijn reeds voor ons Land verloren gegaan, door dat de vervaardigers zich niet tijdig genoeg naar den veranderden smaak der koopers hebben willen schikken.

Onze jonge handwerkslieden bezoeken te weinig andere Landen, eer zij zich nederzetten. Zij missen daardoor de ondervinding die men elders opdoet.

Voor ons geldt thans de vraag: Is de voorgestelde wet goed; voldoet die aan de behoefte?

Met aandacht heb ik niet alleen het onderwerp, maar ook het verhandelde in de Tweede Kamer der Staten-Generaal overwogen. Ik ben tot de slotsom gekomen dat de ons voorgestelde wet veel beter is dan hetgeen nu bestaat, doch dat het nog wenschelijker geweest ware, èn belasting èn waarborg geheel op te heffen en deze zoo belangrijke industrie van alle banden en formaliteiten vrij te stellen; dat de tijd voorbij is, in welken het noodig geacht werd dat de Regering voor enkele voorwerpen door een reeks van formaliteiten bescherming trachtte te verleenen tegen misleiding, in stede van de zorg daarvoor, even als voor alle anderen, aan belanghebbenden zelve over te laten. Ik geloof dit te eerder omdat, zonder waakzaamheid, zonder kennis van en opmerkzaamheid op de verschillende merken van den waarborg, de koopers, ook volgens deze wet, niet geheel gevrijwaard zijn tegen misleiding en dewijl bij *vreemd* goud en zilver de geheele waarborg toch vervalt. Dat een waarborg van Rijkswege, op zich zelf beschouwd, niet verkieslijk is te achten, schijnt ook het gevoelen te zijn van den Minister van Financien.

Verder geloof ik, en hier ben ik in strijd met den Minister, dat de opbrengst der belasting veel te onbeduidend is, in vergelijking der perceptie-kosten en belemmeringen er aan verbonden om het stelsel alleen in het belang der schatkist te behouden. Ik zou dan ook stellig de wet niet goedkeuren, zoo zij niet moest strekken om aan eenen staat van zaken een einde te maken die waarlijk niet langer is te dulden. Nu echter beschouw ik het ontwerp als eene transitoire wet, die later, en, zoo ik hoop, spoedig, plaats zal maken voor eene wetgeving geheel op de gezonde begrippen van Staathuishoudkunde gebouwd; terwijl intusschen de hoofdgrief, tegen de tegenwoordige orde van zaken bestaande, wordt weggenomen. Het voorstel verwerpende, ten einde naar het volmaaktere te streven, bestendigen wij, en wie weet voor hoe lang! het rampzalig stelsel dat ons thans nog beheerscht. Vooral op het standpunt, waarop ik mij hier, als lid der Eerste Kamer, zie geplaatst, meen ik, dat ik de mij aangeboden belangrijke verbetering niet mag afwijzen.

Ik zeg: als lid der Eerste Kamer, omdat deze het initiatief tot een ander voorstel niet zou kunnen nemen, zoo bij de verwerping van het voorstel, nu aan onze goedkeuring onderworpen, de Regering in gebreke bleef een ander aan te bieden, geheel beantwoordende aan de behoefte van onzen tijd.

Ik heb daarenboven geene zekerheid dat een nieuw ontwerp, strekkende om belasting en waarborg beide af te schaffen, de medewerking zou vinden van alle de takken der wetgevende magt.

De geschiedenis onzer wetgeving op dit en andere belangrijke onderwerpen leert maar al te veel hoe lang ook dat geen niet zelden blijft bestaan, wat algemeen als gebrekkig en nadeelig is erkend.

Ik meen dus, ik herhaal het, op het standpunt, waarop ik mij hier geplaatst, mijne stem aan deze wet niet te mogen weigeren.

Daartoe besluitende zal ik mij ook van aanmerkingen op ondergeschikte punten onthouden. Een goed deel der elders gemaakte acht ik in een overdreven daglicht gesteld. Wanneer ik de wet beschouw uit het oogpunt der Regering komt zij mij voor in haren tegenwoordigen toestand zeer aannemelijk te zijn.

Sommige der eischen, in adressen geuit, acht ik, als strijdig met de vrijheid der nijverheid, voor geene inwilliging vatbaar.

Veel zal de Regering bijdragen om de nuttige strekking, die men in de wet, met opzigt tot den waarborg, gelegen acht, te doen werken en alzoo belanghebbenden tegen misleiding te vrijwaren, zoo zij streng waakt op de nakoming van art: 40 en zonder verschooning iederen winkel, magazijn of werkplaats beboete, waar de voorgeschreven uittreksels der wet niet behoorlijk voorhanden zijn. Daardoor zal het publiek meer en meer gemeenzaam worden met de economie der wet en met de waarborgen, welke zij aan de gegadigden van gouden en zilveren werken wil geven. Men zal daarbij kunnen zien, dat de Rijks-merken van *waarborg* zijn: vier voor het goud, twee voor het zilver; men zal letten op de waarde door ieder dezer merken aangeduid, en daarop, dat het laagste waarborgmerk is van 583/1000 (of 14 karaat) voor het goud en van 833/1000 (of 20 karaat) voor het zilver; men zal de stempels van waarborg en die van belasting leeren onderscheiden; men zal gewaarschuwd worden, dat lagere gehalten dan 250/1000 (of 6 karaat) voor beide metalen niet als gouden of zilveren werken zijn te beschouwen en dat zij daarom ook den stempel der belasting missen. Men zal de onderscheidene merken, omschreven in art. 10, leeren kennen en daardoor meer tegen bedrog zijn beveiligd. Men zal de bepaling kunnen lezen van art. 8, dat de ambtenaren van den waarborg verpligt zijn kosteloos aan ieder inlichting te geven omtrent de beteekenis der verschillende keur- en andere stempelwerken.

Voor koopers, die zich van dat alles nog geen duidelijk denkbeeld kunnen maken, blijft het ongetwijfeld het veiligst niet dan van solide en geaccrediteerde werkmeesters of kasthouders te koopen en in de quitantie wigt en gehalte te doen stellen of wel zich het borderel te doen geven, bij art. 42 voorgeschreven. Daardoor zullen vele gevaren vervallen of grootelijks verminderen die, niet geheel zonder grond, gevreesd worden van het heffen eener belasting van lagere gehalten dan den waarborg of keurstempel gaat, omdat daardoor de stempel *der belasting* voor dien van den waarborg zou kunnen worden aangezien.

Eene zeer belangrijke wijziging beschouw ik die van art. 78. Volgens het oorspronkelijk voorstel bleef nog 1/3 der belasting op het voorwerp kleven bij den uitvoer, voorwaar weinig aanmoedigend voor de nijverheid. Thans is die daarvan geheel ontheven, hetgeen ook mij de aanneming der wet gemakkelijker maakt.

Met genoegen heb ik opgemerkt dat het regt eene groote vereenvoudiging zal ondergaan door de afschaffing der additionele opcenten. Het blijft mij onverklaarbaar waarom deze complicatie, die zoo veel werk aan ambtenaren en belasting-schuldigen verschaft en aan beiden eenen kostbaren tijd ontrooft, bij andere belastingen nog steeds behouden wordt, zelfs dan als, gelijk bij den accijns op suiker, een geheel nieuw stelsel aangenomen wordt. Nu heeft men daarbij zelfs het zoogenaamd collectief zegel behouden, hetgeen toch niet anders is dan eene bestendige verhooging van het cijfer van den accijns. Alle berekeningen worden daardoor, zonder eenig nut, omslagtiger en, vooral voor den vreemdeling, ingewikkelder. Ik weet er geene andere reden voor te vinden dan gehechtheid aan den ouden slenter, die des te meer is af te keuren als, gelijk bij onze accijnsen, over onderscheidene voorwerpen verschillende cijfers van opcenten worden geheven. Met in evenredigheid der af te schaffen opcenten en van het zegel het hoofdcijfer te verhoogen zou de schatkist niets verliezen, maar winnen, door besparing van den tijd der ambtenaren.

Hetzelfde geldt van de inkomende regten. Vroeger werden daarvan 15 opcenten geheven ten behoeve van het syndicaat. Later werden die op 13 per cent gereduceerd. Het syndicaat is lang overleden, de opcenten hebben die instelling overleefd. Dit werd reeds vroeger door *Rutger Jan Schimmelpenninck* in de Eerste Kamer voorspeld. Hoe gemakkelijk had men bij de herziening van het tarief in 1845 die bij de hoofdsom kunnen voegen, waar men dit in het belang der schatkist nog noodig achtte. Het verheugt mij dat men bij deze wet die zoo wenschelijke eenvoudigheid van berekening heeft betracht. Ik hoop, en daartoe strekke mijne opmerking, dat men bij iedere voegzame gelegenheid daarmede voortga."

's GRAVENHAGE den 17 september.

H. M. de Koningin zou gisteren van Ischl naar Stuttgardt vertrekken, om aldaar bij het aanstaande verjaringsfeest van Haren Koninklijken Vader tegenwoordig te zijn.

— De Minister van Financien heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat gedurende de maanden october, november en december dezes jaars, en niet langer, ten kantore van de betaalmeesters in de arrondissementen, de voldoening zal plaats hebben der pensioenen ten laste van den Staat, loopende over de derde drie maanden 1852; zullende gezegde betaling aanvang nemen op vrijdag den 1 october aanstaande, en voorts, over opgemeld tijdvak, betaalbaar zijn dagelijks, zon- en feestdagen uitgezonderd.

— In de zitting van den Hoogen Raad van 8 dezer is behandeld de voorziening in cassatie van *H. Fregeres*, tegen een vonnis der Arrondissements-Regtbang te Amsterdam van 13 mei jl. Nadat door den raadsheer mr. *de Greve* rapport was uitgebragt, heeft mr. *D. Léon* de gedane vordering geadstrueerd, en op verscheidene gronden de onbevoegdheid van de plaatselijke besturen betoogd, om, uit krachte hunner verordeningen, de woningen der ingezetenen, ondanks dezen, te doen binnentreden. Op den 30 dezer zal de advocaat-generaal *Deketh* in deze zijne conclusie nemen.

— Men verneemt dat op woensdag den 22 dezer voor het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland op nieuw zal worden bepleit eene zaak betrekkelijk de geschillen over het Huiszittenhuis te Leyden.

Staten-Generaal.

EERSTE KAMER. — *Zitting van vrijdag 17 september.*

In deze zitting heeft de commissie tot des verzoekschriften, bij monde van den heer *van Foreest*, verslag gedaan, op een request van *H. Buis*, lid des gemeenteraads van Nieuw-Gastel, die door geweld verpligt geweest is die vergadering te verlaten. De commissie heeft voorgesteld nederlegging van het request ter griffie en verzending bij afschrift aan den Minister van Binnenlandsche Zaken. De heer *van Sasse van IJsselt* acht de ingeleverde klagte van dat gewigt, dat hij meent te moeten verzoeken, dat deswege inlichting van den betrokken Minister worde gevraagd. Dat gevoelen ondersteunen de heeren *de Jonge van Ellemeet* en *de Kempenaer*. De Minister van Binnenlandsche Zaken verklaart, dat het voorstel van den heer van *Sasse van Ysselt* geheel is in zijnen geest, en dat het vragen van inlichting te dezer zake, hem bijzonder aangenaam zijn zal. — De commissie tot de verzoekschriften wijzigt haar voorstel daarop in dien geest. — De alzoo veranderde conclusie wordt hierna met algemeene stemmen aangenomen.

Daarna zijn de beraadslagingen gehouden over het achterstallige aandeel van Nederland in de Russische schuld in Holland.

De heer *van Rijckevorsel* heeft den pijnlijken indruk geschetst, dien de aanbieding van dat ontwerp op de natie en op de vertegenwoordiging gemaakt heeft. Vooral heeft hij zijne afkeuring kenbaar gemaakt over de bewoordingen van het met Rusland gesloten tractaat, die hij kwetsend beschouwde voor het nationaal eergevoel. Nu de Tweede Kamer dat tractaat van het tegenwoordig ontwerp heeft afgescheiden; nu er alleen geld wordt aangevraagd tot betaling der declaratoiren, in 1831 afgegeven; nu meent hij zijne goedkeuring aan de voordragt niet te mogen onthouden, onder uitdrukkelijk protest tegen de bewoordingen van het tractaat, die hij voor rekening laat van den Minister, die zich dezelve heeft laten voorschrijven en die het van zich heeft kunnen verkrijgen, om het verdrag in dien vorm den Koning ter ratificatie aan te bieden.

Verschillende sprekers hebben daarop nog het woord gevoerd, ook de Ministers van Financien en van Buitenlandsche Zaken, welke laatste daarbij zijn voornemen kenbaar maakte om zijn ontslag uit zijne ministeriële betrekking te nemen.

Het ontwerp is ten slotte aangenomen met 27 tegen 6 stemmen; tegen de heeren *van Heeckeren van Wassenaer*, *Insinger*, *de Brauw*, *Borski*, *d'Ablaing van Giessenburg* en *de Jonge van Ellemeet*.

Daarna zijn de beraadslagingen aangevangen over het ontwerp nopens den onderstand door de provincien, aan de behoeftige gemeenten, die heden avond ten 8 ure zullen worden voortgezet.

ROTTERDAM den 17 september.

De gisteren alhier onder het voorzitterschap van den heer Burgemeester gehouden openbare vergadering van den Gemeenteraad werd door 33 leden bijgewoond; afwezig waren de heeren *Burger*, *Eickma*, *Hoynck van Papendrecht* en *R. A. Mees*.

Nadat de notulen der vorige vergadering voorgelezen en goedgekeurd waren, deelde de Voorzitter mede, dat de heer *F. van Vollenhoven* de betrekking van wethouder bereids aanvaard had, en dat de gemeente-begrooting voor het volgend jaar ingevolge de van de hoogere autoriteiten ontvangen voorschriften zal worden ingerigt en dan op nieuw zal worden gedrukt en aan de leden rondgedeeld, weshalve het geraden geoordeeld werd dat de commissien het onderzoek der begrooting nog niet zouden aanvangen.

Namens Burgemeester en Wethouders stelde de Voorzitter voor het in de laatste zitting genomen besluit omtrent de gelden voor de inrigting ten behoeve der aan syphilis lijdende vrouwen in zoo verre te wijzigen, dat die gelden terstond zouden worden aangewezen uit de voor het Ziekenhuis op de begrooting gebragte som. — Dienovereenkomstig werd besloten.

Wijders berigtte de Voorzitter dat sedert de laatste vergadering de volgende stukken waren ingekomen:

1°, een adres van den heer *L. Koop*, om te klagen over den slechten toestand van het beneden gedeelte van den Hoogen-Zeedijk tegenover den molen van den heer *Neugebauer* en te verzoeken dat daarin voorzien moge worden. — Overeenkomstig het voorstel der commissie voor de plaatselijke werken, werden Burgemeester en Wethouders gemagtigd over deze zaak met het gemeentebestuur van Kralingen te onderhandelen.

2°, een nader adres van de heeren *Leureux & Legrand*, aan wie vroeger concessie was verleend om in de Lombardstraat eene paardenhaar-fabriek daar te stellen, welke concessie thans echter door Burgemeester en Wethouders was ingetrokken, nadat een onderzoek was ingesteld nopens de gerezen klagten over de lasten en het gevaar door die fabriek veroorzaakt; de adressanten verzoeken de vroeger verleende vergunning te laten bestaan, om hen en hunne werklieden voor geheelen ondergang te behoeden. — Werd besloten het adres te stellen in handen van Burgemeester en Wethouders, die alsdan een onderzoek nopens deze zaak van de geneeskundige commissie zullen provoceren.

3°, een verzoek van den kerkeraad der Christelijk afgescheiden gemeente, dat de Hoveniersslaan verlicht moge worden. — Gesteld in handen van Burgemeester en Wethouders om een praeadvies uit te brengen.

4°, een rapport van de commissie van financien aan Burgemeester en Wethouders nopens sommige belastingen en eene nota deswege van twee leden der commissie. — Om het groote belang der zaak werd besloten deze stukken te doen drukken en ronddeelen.

5°, adressen van de heeren *J. G. van den Abeele*, *H. C. van der Goes*, *M. Schot* en *J. M. Laurillard* om tot makelaars benoemd te worden; de twee eersten in het vak van koffij, thee en kruidenierswaren, de derde in zee- en brand-assurantie en de vierde in den tabak. — Aangehouden.

6°, het rapport der commissie belast geweest met het opnemen der rekening van de dienstdoende schutterij over 1851. Uit het verslag, dat bij monde van den heer *Schadee* werd uitgebragt, bleek dat men alles in volkomen orde had bevonden en niet aarzelde de goedkeuring der rekening voor te stellen; men had *f* 2482.89 minder uitgegeven dan bij de begrooting was toegestaan. — Met dankzegging aan de commissie werd tot het goedkeuren der rekening besloten.

7°, een adres van den med. doctor, den heer *C. Dalen*, om zijn ontslag te verzoeken als stads doctor, welke betrekking hij sedert eene halve eeuw had waargenomen, en een voorstel van Burgemeester en Wethouders om dat ontslag te verleenen en den heer *Dalen* het traktement over de negen eerste maanden dezes jaars nog uit te betalen. — Dienovereenkomstig werd besloten.

En 8°, een adres van mevrouw de wed. *P. Schoutens*, om er op aan te dringen, dat afwijzend moge worden beschikt op het verzoek van den heer *Hartman* om afstand van eenigen grond bij het stationsgebouw. — Aangehouden.

Daarna werd overgegaan tot de benoeming van de leden voor de commissie van geneeskundig toevoorzigt. De heeren dr. *J. M. A. Roelants*, dr. *G. L. Fuhri* en *J. Vriens* hadden verzocht niet in aanmerking te komen; de tweede omdat hij niet zou kunnen beloven mede te werken tot handhaving der nog vigerende geneeskundige wetten. De uitslag der stemming was dat de commissie zal zijn zamengesteld uit de heeren dr. *L. Levié*, dr. *G. Ph. F. Groshans* en dr. *A. G. van Stipriaan Luiscius* als doctoren; de heeren dr. *C. D. L. Hanegraaff*, dr. *C. H. van der Looy* en *A. S. Vorstman* als heelkundigen en de heeren *B. Eickma*, *A. F. van der Vliet* en *J. Haaxman* als apothekers. De stemmen waren dus verdeeld over de volgende heeren: als med. doctoren, dr. *L. Levié* 28, dr. *G. Ph. F. Groshans* 25, dr. *A. G. van Stipriaan Luiscius* 23, dr. *G. H. van Vollenhoven* 16, dr. *G. van Charante* 3, dr. *G. L. Fuhri* 1 en blanco 3; als heelkundigen, dr. *C. D. L. Hanegraaff* en dr. *C. H. van der Looy* ieder 29, *A. S. Vorstman* 24, dr. *Q. J. Goddard* 7, dr. *P. G. Nortier* 5, *J. Vriens* 2 en blanco 2; en als apothekers *B. Eickma* 31, *A. F. van der Vliet* 29, *P. J. Haaxman* 20, *A. Robertson* 7, *P. E. Arent* en *P. A. Messchaert* en *J. E. de Vrij* ieder 2 en blanco 1.

De heer *C. M. Veenenbos* werd vervolgens tot adsistent heelmeester bij het Ziekenhuis benoemd; hij had 29 stemmen op zich vereenigd, terwijl de heer *F. W. van Lu*[...] 2 stemmen bekomen had en 2 blanco biljetten in de bus gevonden werden.

Alsnu was aan de orde de benoeming van een lid voor de commissie van oppertoezigt over het stads algemeen armbestuur; de heer *I. Reepmaker* erlangde 28 stemmen, de heer *G. Eck* 4 en de heer mr. *P. H. Engels* 1, weshalve de eerstgenoemde benoemd was.

Tot benoeming van twee commiesen-surnumerair had daarop mede eene stemming plaats; de heer *J. W. Mey* werd met 32 en de heer *J. D. van den Doorn* met 31 stemmen benoemd; op een briefje was slechts één naam ingevuld, terwijl een biljet geheel oningevuld werd bevonden.

Op het daartoe gedaan verzoek werd vervolgens de commissie belast met het ontwerpen der verordeningen tegen wier overtreding straf is bedreigd, wat de verordening op de beurzen, markten en hallen betreft, diligent verklaard.

Alvorens nu de beraadslagingen een aanvang namen over de verordening op tauxatie van den opstal der infirmerie aan den Hoogen Zeedijk, verzocht de Voorzitter dat de Vergadering een besluit zou nemen nopens het plan omtrent het aanleggen der wandeling aan de westzijde der stad; hij kon mededeelen dat het servituut op de Kiewitsweide op eene billijke wijze uit den weg zou kunnen worden geruimd, en stelde daarom, namens Burgemeester en Wethouders voor, deze te magtigen met den eigenaar van dat servituut in onderhandeling te treden en thans het gewijzigde plan goed te keuren.

De heer *Gevers Deynoot* achtte het wenschelijk dat men in het bezit kwam van het geheele terrein, hetwelk men eenmaal voor wandeling wilde bestemmen, en wenschte daarom het mandaat aan Burgemeester en Wethouders uit te breiden en deze te magtigen ook met de overige bezitters van gronden aldaar in onderhandeling te treden. — De Voorzitter wees op het wenschelijke om inmiddels toch de werkzaamheden aan te vangen. — De heer *Gevers Deynoot* verklaarden daar niet tegen te zijn, doch zou het betreuren wanneer niet eenmaal het geheele plan ten uitvoer werd gelegd. — Nu volgde eene woordenwisseling tusschen de heeren *Obreen*, *Tromp*, *van Rijckevorsel* en de Voorzitter over de rijpaden door de wandeling, en wel over de juiste plaats waar die zouden komen en over hunne genoegzame breedte; op voorstel des Voorzitters werd besloten dit een en ander aan de zorgen der commissie voor de plaatselijke werken over te laten. — De heer *J.b Mees* voerde nu bij herhaling het woord om het voorstel van den heer *Gevers Deynoot* te bestrijden, daar men aan deze wandeling, zijns inziens, niet nog meer geld ten koste moest leggen, terwijl nog zoo vele belangrijke werken te volvoeren waren. — De heer *Tromp* verdedigde het gedane voorstel, terwijl de voorsteller zelf aanmerkte dat hij alleen gesproken had van het openen van onderhandelingen en niet van het uitgeven van gelden; hij herhaalde steeds vernomen te hebben dat het mooije van het plan bestond in het uitbreiden der wandeling tot aan de rivier. — De Voorzitter had deze zaak liever aan den tijd over willen laten, hetwelk hij voordeeliger voor de gemeentekas geoordeeld zou hebben dan het openen van bepaalde onderhandelingen ten deze. — Daar het voorstel van den heer *Gevers Deynoot* genoegzaam ondersteund werd, kwam het in stemming en werd met 26 tegen 7 stemmen aangenomen; tegen de heeren *Ledeboer*, *J.b Mees*, *Veder*, *Blankenheym*, *Obreen*, *van der Pot* en de Voorzitter. — Bij acclamatie werd daarop het geamendeerde voorstel van Burgemeester en Wethouders goedgekeurd.

Daar de schipper in het veer op Delft, *J. H. Seeuwen*, *f* 100 gestort had, werd besloten zijne schorsing vooreerst uit te stellen.

De tijd te ver verstreken zijnde, moesten de overige aan de orde gestelde onderwerpen tot eene volgende vergadering blijven liggen, wanneer ook beraadslaagd zal moeten worden over de vernieuwing der commissien, gelijk de Voorzitter ten slotte nog herinnerde. Op voorstel van den heer *van Rijckevorsel* werd eindelijk nog besloten de volgende keer eene avondzitting te houden, en daarmede deze zitting gesloten.

— Gisteren is te Dordrecht van de werf *de Merwede*, van de scheepsbouwmeesters *C. Gips en Zn.*, met goed gevolg te water gelaten het barkschip *Tagal*, gebouwd voor rekening der Dordrechtsche scheepsreederij en gevoerd zullende worden door kapitein *Göbel*.

Woensdag is van de werf van de heeren *Boelen*, in de Bikkerstraat te Amsterdam, met goed gevolg te water gelaten het schoonerschip *Backenhagen*, gebouwd voor rekening eener reederij onder directie van den heer *J. Muysken* en gevoerd zullende worden door kapitein *J. Hakker*.

Eergisteren is van de werf *het Witte Kruis*, van de scheepsbouwmeesters *J. Meyes & Zonen*, te Amsterdam, met goed gevolg te water gelaten het barkschip *Susanna Geertruida*, groot ongeveer 200 lasten.

— Eergisteren morgen is Zr. Ms. schoenerbrik TERNATE te Hellevoetsluis buiten dienst gesteld.

— Men verneemt dat door de Arrondissements-Regtbank te Leyden voor de bestaande vacature sedert het vertrek van den heer mr. *J. H. van der Sande*, door diens benoeming tot raadsheer in het provinciaal geregtshof van Zuidholland, het volgende drietal is opgemaakt: de heeren mr. *J. W. Schuurman*, lid van de arrondissements regtbank te Gorinchem, mr. *S. Tak*, advokaat en suppleant-regter bij de arrondissements-regtbank te Leyden, en *C. J. N. Nieuwenhuis*, kantonregter te Woerden.

— De Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland is donderdag nacht, den 9 dezer, te Woerden aangekomen. Hij bezocht des vrijdags morgens de gemeenten Waarder, Barwoutswaarder, en des namiddags de gemeente Woerden, en vertrok saturdag morgen ten zelfden einde naar Achttienhoven, Nieuwkoop enz.

— In de *Staats Courant* van den 4 augustus jl. is vermeld, dat het Haarlemmer-meer was droog geworden, doch dat, zoo lang de afzonderlijk voltooide vakken der hoofdvaart binnen het meer niet met elkander in verbinding waren gebragt, de eigenlijke stand van den waterspiegel in hetzelve niet met juistheid te berekenen was. Die verbinding had volgens de bestekken met het begin dezer maand moeten zijn volbragt; dit is echter niet geschied; alleen zijn de Lynden en de Cruquius dezer dagen door de hoofdvaart in Nieuwen Meerpolder vereenigd. Dewijl alzoo elk der drie stoomwerktuigen den laatsten augustus nog een eigen boezem had, waaruit het werkte en het water dikwijls van 4 el tot 4.80 en lager onder Amsterdamsch peil afpompte, kan de middelbare stand van het water over het geheel op dien tijd nog evenmin als op het eind van julij worden opgegeven; op den laatsten der afgeloopene maand was de waterstand der hoofdvaart in het vak bij den Leeghwater 4.07 el, bij den Cruquius 4.15 el en bij den Lynden 4.09 el onder A. p. De in het midden des polders nog aanwezige en door den regen soms vermeerderde plassen worden door den wind over den bodem heen en weder bewogen; konden zij alle op de binnenkanalen worden afgeleid, zij zouden in een oogenblik verdwijnen, als liggende veel hooger dan het water in de vakken der hoofdvaart.

— Op 14den jl. heeft het Provinciaal Geregtshof van Gelderland uitspraak gedaan in de zaak van *L. de Ruyter*, kapitein der stoomboot *Admiraal de Ruyter*, varende van Tiel op Rotterdam. Omtrent deze zaak, vroeger uitvoerig in de bladen medegedeeld, zij kortelijk herinnerd, dat gemelde kapitein wordt beschuldigd van onwilligen manslag, gepleegd op 27 october van het vorige jaar, als hebbende op de hoogte van het Papendrechtsche veer de zwaar geladen aak van den zandschipper *D. van Breijen* overvaren, met het ongelukkig gevolg dat de beide aan boord zijnde kinderen des schippers zijn omgekomen en diens knecht gewond werd. Bij vonnis van 12 februarij jl. was de beklaagde te dezer zake door de Arrondissements-Regtbank te Gorinchem veroordeeld tot eenzame opsluiting voor den tijd van zes weken, *f* 25 en *f* 8 boete en de kosten, welk vonnis bij arrest van het Hof van Zuidholland van 3 april jl. is bevestigd. Tegen deze uitspraak voorzag zich *L. de Ruyter* in cassatie, en bij arrest van 29 julij jl. werd het arrest van het Hof van Zuidholland vernietigd en de zaak tot een nieuw onderzoek naar het Hof van Gelderland verwezen, welk Hof nu bij arrest van den 14den de uitspraak van de Regtbank te Gorinchem bevestigd, en dus andermaal den beklaagde veroordeeld heeft tot eenzame opsluiting voor den tijd van zes weken, *f* 25 en *f* 8 boete en in de kosten, als schuldig aan onwilligen manslag door onvoorzigtigheid. De heer mr. *J. M. de Kempenaer* heeft den beklaagde verdedigd.

(*N. Rott. Ct.*)

— Te Vlissingen zijn den 14 dezer twee Pruissische officieren, een voor de mariniers en een voor de artillerie, aangekomen, die gedesigneerd waren om met ons oorlogschip de PRINS VAN ORANJE een togt mede te maken. Daar dat schip echter denkelijk reeds vertrokken zou zijn wanneer zij daar aankwamen, zullen zij waarschijnlijk te laat komen. Eerlang wacht men van de Pruissische marine nog het fregat *Barbarossa* en een transportschip ter reede van Vlissingen, die bestemd zijn om gezamenlijk met de *Gefion* een togt te maken.

— Het eskadron Limburgsche jagers, dat eene maand lang te Vught was gekantonneerd, om in het versterkte kamp *Willem II* de gecombineerde manoeuvres uit te voeren, is den 14 dezer weder naar Tilburg vertrokken. Van alle zijden wordt het goed gedrag der officieren, onderofficieren en manschappen geprezen. Men betreurt het ongeluk, den ritmeester *Sprenger* laatstleden donderdag avond bij zijne terugkomst van Tilburg overkomen, daar zijn paard schrikte en aan het hollen geraakte, waardoor de ritmeester van het paard viel en de knieschijf brak, zoodat hij met den ziekenwagen naar Tilburg moest vervoerd worden.

— Tot predikant bij de Hervormde gemeente te Druten is beroepen de kandidaat *J. C. Ribbius*.

— De waterhoogte te Arnhem was den 15 dezer 2 el 3 palm 5 duim.

— De dagbladen van St. Petersburg melden dat in de maand mei 1853 aanstaande eene groote tentoonstelling voor de Russische nijverheid te Moskou zal plaats hebben. Eene commissie is daartoe te Moskou benoemd, onder voorzitterschap van den staatsraad in werkelijke dienst, den heer *Volkoff*.

Van ROTTERDAM uitgeklaard *Colombine*, A. J. Andresen, en *Luconia*, Beudeker, naar ......; *Lammechina*, J. R. Prins, naar St. Petersburg, en *Silberwiese*, A. Herwig, naar Stettin.

HELLEVOETSLUIS den 16 dezer. Gisteren namiddag arriveerden *Elizabeth*, R. Beverley, van Blyth; *Alkanna Elisabeth*, J. N. van Duinen, *Franciska*, J. D. Meinck, *Paul*, W. Eusler, en *Renata*, P. Rehberg, alle vier van Archangel. De brik *Dorothy's*, kapitein R. Burdon, gisteren morgen gemeld in zee, is op de Reede teruggekomen; de wind Z. W. — Heden morgen arriveerde *Diana* (st.) van Londen; de wind N. N. W.

HELLEVOETSLUIS den 17 dezer. Gisteren namiddag arriveerden *Prins van Oranje* (st.), D. Visser, van Duinkerken, en *Cygnet*, R. Fotheringham, van Glasgow; de wind N. N. W. — Heden morgen arriveerden *Fijenoord* (st.), A. H. Rolfe, van Londen; *Engineer* (st.), W. Bateman, van Goole, en *de Elve* (st.), J. J. Hansen, v. Hamburg. En stoomde in zee *l'Estafette*, J. Nissen, n. Duinkerken; de wind W. N. W.

ZEILKLAAR te HELLEVOETSLUIS (behalve bevorens gemelde) *Finland*, H. Johnson, naar Baltimore; *Jantina*, W. J. de Vries, n. Genua; *Gesina*, L. S. Pinksterboer, naar St. Petersburg; *Elisabeth Machtelina*, W. P. Wessels, naar Elseneur, en *Paquet Fortuna*, C. Svance, naar Bergen.

BRIELLE den 16 dezer. Heden voor posttijd arriveerde *Rainbow* (st.) van Londen; de wind N. N. W.

BRIELLE den 17 dezer. Gisteren na posttijd arriveerde *Swanland* (st.), J. Dawson, van Hull; — heden voor posttijd *Giraffe* (st.) van Londen. *Sea Gull* (st.) van Hull en *Earl Douglas* (st.) van Newcastle; de wind N. W.

MAASSLUIS den 16 dezer. De kapiteins J. J. Schoemaker, W. Cooper en G. O. Hall, die gisteren gemeld uitzeilden, zijn op de Reede terug; de wind N. W.

MAASSLUIS den 17 dezer. Heden morgen zeilde *Three Brothers*, W. Hopkins, naar Rochester; de wind N. W.

BROUWERSHAVEN den 16 dezer. Uit zee gisteren *Princesse Charlotte*, V. de Best, van Baltimore naar Rotterdam, en *Janet Shinnan*, H. Ringe, van Pentowan naar Dordrecht; — heden *Stad Dordrecht* (st.) van Londen naar Dordrecht.

TEXEL den 15 dezer. De wind kompasrond. Uit zee *William Penn* (st.) van Londen, H. P. Lukkien en R. Hall van Archangel. Vertrokken J. C. Poulsen naar Liverpool, *Magnet* (st.) en *Lord John Russell* (st.) naar Londen, T. Brown naar Ipswich, T. Dodds en T. Gotts naar Sunderland, G. Mutton naar Harburg en W. Legender (van Archangel) naar Schiedam.

TEXEL den 16 dezer. De wind kompasrond. Binnengekomen *Cuba*, J. Jansen, van Konstantinopel; *Lion* (st.) van Londen, D. Watson van Newcastle, J. Hillebrandt, J. Steinorth en *Anna Margaretha* van Archangel, J. Stibolt en C. Thiis van Namsos; — gisteren nog Zr. Ms. kotter DE VLINDER, stuurman A. Nordijk, van Vlissingen. Vertrokken P. P. Boer naar Triest, P. P. Huges naar Napels, G. van Yperen naar Livorno, W. Kirkness naar Genua, J. C. Voorzee naar Dublin, K. J. van Kempema n. Londen en *Burgemeester Huidekoper* naar Hull.

ZEILKLAAR te NIEUWEDIEP *Eensgezindheid*, K. Haasnoot, naar Valparaiso en San Francisco.

VLIE den 14 dezer. Binnengekomen W. H. Mugge van Londen, H. W. Brugma van Grimsby, H. K. Smits van Archangel, L. Tolleson van Bergen en L. W. Möller van Arendal. Vertrokken niets.

VLIE den 15 dezer. De wind Z. Z. W. — O. Binnengekomen F. Freerichs van Newcastle, C. Johnsen van Archangel en C. Johnsen v. Droback. Vertrokken H. J. Willinga naar Dantzig, R. IJ. Visser naar Colberg, G. J. van der Velde naar Fredrikstad, J. Visser naar Osterrisoer en *Willem I* (st.) naar Hamburg.

VLISSINGEN den 16 dezer. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen Falkenberg van Callao, Zibilich en Covanich van Berdianski, en Cafiero van Odessa. — Van ANTWERPEN vertrokken gisteren J. W. de Groot n. St. Petersburg, en heden W. H. Scholtens naar de Oost Zee.

AANGEKOMEN: Te HAVANNA 24 augustus *Regina*, J. D. Bies, van Rotterdam; 16 dito *Océano*, P. de Goecoechea, 17 *New-York Packet*, de Meire, 22 *Stanislas*, Gombeer, en 27 *N. S. de Begona*. Arritola, alle vier van Antwerpen. Te MACEIO 11 dito *Marie Key*, van de Steene, van Fernambuck. Te KONSTANTINOPEL 2 dezer *Ida Reina*, A. A. Breeland, van Galatz naar het Kanaal. Te LISSABON 8 K. K. Hagedoorn van Newcastle. Te BAIJONNE 10 H. B. van der Werff van Amsterdam. Te BORDEAUX 13 J. H. Nagel van Hernosand en S. H. Siccama van Dantzig. Te NANTES 12 W. H. Bontekoe van Amsterdam; 14 E. J. Mulder van Hamburg, P. van der Wiel en H. H. Potjer, beiden van Rotterdam. Te ST. NAZAIRE 10 G. Albers van Dantzig. Te ROUAAN 12 A. H. Breeland van Rotterdam. Te HAMBURG 14 H. R. van Laten v. Gardenstown. Te SLEESWIJK 8 A. W. Banting van Amsterdam. Te SWINEMUNDE 12 A. O. Hazewinkel van Macduff; 13 J. L. C. Kolle en 14 J. K. Schut, beiden van Newcastle. Te DANTZIG 12 H. R. Legger v. Peterhead, H. H. Koster van Londen, K. H. Bakker van Kopenhagen en 13 C. H. Vaalman van Newcastle. Te PILLAU 12 W. K. Mulder en T. A. Oldenburger van Londen, C. O. de Groot van Dordrecht en J. T. Klein van Amsterdam; 13 A. W. Pot van Hamburg. Te FREDERIKSTAD 3 W. H. Kraan van Zwolle en 4 B. H. Plukker v. Harlingen. Te ARENDAL S. Ulsted v. Amsterdam.

VERTROKKEN: Van SAN FRANCISCO 26 julij *Henriette*, J. W. J. Witsen Elias, naar Batavia. Van HAVANNA 15 augustus *Maria*, Claeyssen, en 18 dito *Packet*, Arends, beiden n. Antwerpen. Van BALTIMORE 31 dito *Charles*, Ruark, naar Rotterdam. Van CADIX 3 dezer *Visscherij en Handel*, L. van der Weyden, n. Gibraltar. Van BORDEAUX 13 *Helena*, F. M. Broekman, n. Brussel. Van CAROLINERZIJL 11 J. H. Greven n. Dordrecht. Van DANTZIG 9 H. S. Vos en 10 H. K. de Groot, beiden naar Amsterdam. Van MEMEL 9 J. K. Woudstra n. Bremen. Van BOLDERAA 11 M. C. Rozenbeek en N. Buining n. Elseneur. Van KROONSTAD 7 G. S. Vegter n. Aberdeen, en van GOTHENBURG 10 W. T. Kuiper naar Amsterdam.

UITGEKLAARD: Van ODESSA 27 augustus *Maria Sophia*, M. van Gijsel, naar Queenstown of Falmouth.

In LADING: Te NEW-YORK 2 dezer *Margaretha en Maria*, D. van Ketwich, en te ODESSA 3 *Amicitia*, H. H. Arends, beiden naar Antwerpen.

KERTCH den 27 augustus. Het schip *Margrietha*, kapitein J. A. de Groot, van Berdianski naar Schiedam, alhier met schade binnen, zal over 8 a 10 dagen gereed zijn om de reis weder aan te nemen.

Het schip *Roelfina Gesina*, kapitein J. K. Bolhuis, van Rotterdam naar Stettin, is den 12 dezer Elseneur gepasseerd.

Uittreksel uit de Lloydslijsten van den 14 en 15 *september:*

Te GOOLE aangekomen 13 dezer *de Zwaluw*, J. H. Zeven, van Stettin. Te GRIMSBY 14 *Finke*, Rosendahl, van Archangel, en is naar Amsterdam gezeild. Te DUNDEE 12 D. Brown v. Rotterdam. Te JERSEY 9 A. A. Oldenburger van St. Petersburg. Te BRISTOL 13 W. Branch van Rotterdam, en 14 H. P. de Boer Sap van St. Petersburg. Te GLOUCESTER 12 W. J. Zelling van Antwerpen. Te NEWPORT 13 *K. N. Yachtclub*, E. von Lindern, v. Rotterdam. Te LIVERPOOL 13 W. de Haan van Dordrecht; H. Casse en W. Barber van Rotterdam; 14 *Lucia Maria*, H. B. Eeftingh, van Amsterdam, E. Schaap en H. W. Bontekoe van Dublin. Bij LIVERPOOL *Albatross* (st.) v. Rotterdam. Van LIVERPOOL vertrokken 13 *Rosa*, Welch, naar Rotterdam, en 14 *Mercurius*, D. Visser, naar Port Philip. Van GRANGEMOUTH 11 S. T. Swiers naar Stettin. Van LONDEN uitgeklaard K. K. de Haan en E. J. de Jonge naar Amsterdam, C. J. Dijk naar Dantzig, G. W. Lohman naar Koningsbergen en *Jantina*, Joosten, naar Hamburg; — in lading E. R. Zoutman naar Dantzig, J. J. Pekelder en *de Hoop*, Ouwehand, beiden naar Amsterdam.

FALMOUTH den 12 dezer. Het Nederlandsch brikschip *de Zwaluw* is door het Beheer der in- en uitgaande regten alhier in beslag genomen, zijnde verscheiden vaten jenever aan boord verborgen gevonden.

Het barkschip *Urania*, kapitein K. Teylaar, van Amsterdam naar Batavia en Soerabaija, is den 7 dezer Deal gepasseerd.

Het schip *Waakzaamheid*, kapit. J. L. Kok, van Archangel naar Bideford, was den 14 dezer op de hoogte van de Singels.

Kapitein A. A. Oldenburger, voerende het Nederlandsch kofschip *Geppina*, bovengenoemd, heeft den 6 dezer bij Douvres gepraaid het Nederlandsch kofschip *Jonge Jan*, kapitein J. P. Roelfsema, van St. Petersburg naar Liverpool, welke bodem in de Noord Zee een stuk van haar naambord verloren had, en wel dat gedeelte, waarop in gouden letters JAN 51 geschilderd stond.

CARGA-LIJST.

WOLF, P. H. HAUBUSS, van *New-York*.

602 v. Harst, 81 st. en 20 bl. Mahonyhout en 194 bl. Cederhout, *F. W. C. Blom*; 26 v. Koopmans., *Oudshoorn en v. d. Held*; 11 v. dito, *C. Hemmann en Co.*; 1 k. en 1 v. Verwwaren, *H. Braakman en Co.*; 14400 stuks Pijpduigen en 8 k. Koopmans., Order.

RAINBOW, M. LITTLE, van *Londen*.

2 b. Cochenille, 1 k. Indigo, 6 p. Rum en 2 pakk. Gutta Percha, *S. A. le Vino en Co.*; 3 pijp. Wijn, *M. Retemeijer en Co.*; 5 pijp. Rum, *W. A. Fuchs en Co.*; 1 b. Zijde, 1 kistje Koopmanschap en 150 v. Cement, *C. Hemmann en Co.*; 2 k. Koopmanschap en 2 pakk. dito, *J. B. Crol en Co.*; 7 k. Indigo, *Koch en Vlierboom*; 15 coll. Diversen, Diversen; 12 cer., 10 pakk., 76 b. en 5 k. Koopmanschap, 4 p. Rum, 3 kistj. Machinerie, 8 k. geel Koper, 2 zakk. Kokosnoten, 1 kistje Dollars en 12 Schapen, Order.

DIANA, R. KAVANAUGH, van *Londen*.

26 z. Veren, 200 vaatj. Harst, 4 b. Mos, 1 b. Peper, 1 k. Gom Copal, 3 k. Arab. Gom en 10 v. Olie, *S. A. le Vino en Co.*; 50 k. Koffij, *W. A. Fuchs en Co.*; 11 v. dito, 1 k. Gom en 5 k. Thee, *C. Hemmann en Co.*; 4 v. Koffij, *L. Maijer en Co.*; 2 b. Koopmans., *P. A. van Es en Co.*; 1 b. dito, *J. A. Houwens*; 1 k dito, *J. D. Salomons*; 1 b. en 1 k. dito, *Allan en Co.*; 4 b. dito, *Boutmy en Co.*; 10 cer. dito, *J. J. Zeewoldt*; 3 v. en 3 k. dito, *Koch en Vlierboom*; 1 b. dito, *H. Braakman en Co.*; 1 b. Manufacturen, *J. Ooms Ez. en Co.*; 124 v. Koopmanschap en 100 cer. Tabak, Order.

PELICAN, E. BYRNE, van *Liverpool*.

4 v. Palmolie, *C. L. Ringrose en Co.*; 71 stukk. Hout, *Koch en Vlierboom*; 17 v. Olie, *W. A. Fuchs en Co.*; 103 v. dito, 30 zakk. Rijst, 60 b. Katoen en 1 b. Manufacturen, *C. Hemmann en Co.*; 21 v. Olie, *A. T. Sölling en Co.*; 6 v. Zalm, 1 b. en 1 k. Manufacturen en 70 b. Katoen, *J. B. Crol en Co.*; 4 v. Koffij, 20 b. Katoen, 1 k. en 1 b. Manufacturen, 253 boss. en 161 st. IJzer, *S. A. le Vino en Co.*; 70 z. Gomcopal, *Pluygers en Hauck*; 67 boss., 2 stukk., 95 stav. en 259 pl. IJzer, Directie Nederl. Stoomboot-Maatschappij; 1 k. Thee, *A. F. Ebeling en Co.*; 1 b. Manufacturen, *J. en W. Sanson*; 1 Anker en Stok, *J. H. Bosboom*; 5 v. Olie *Grohé en Sander*; 107 v. dito; *J. B. 't Hooft*, te Dordrecht; 5 b. Garens, *E. Kums*, te Antwerpen, 10 v. Olie, 241 ton Zout, 61 v. Sniker en 1 kist Papier, Order.

ONE, J. FARROW, van *Sunderland*.

56 chaldrons Steenkolen, *Verwey en Baelde*; 5 korv. Aardewerk, *H. Braakman en Co.*; 3 dito dito, *J. A. Mitschke*; 2 dito dito, *C. L. Ringrose en Co.*; 9 dito dito, *J. B. Crol en Co.*; 23 v. Koperrood, Order.

MARIA, A. C. SVANE, van *Bergen*.

50½ t. Traan, *S. A. le Vino en Co.*; 3 t. dito, *P. van Rossem*; 55½ t. dito, 700 waag Visch en 1 ton Haring, *C. Hemmann en Co.*; 111 t. Traan, *Kreglinger en Co.*; 250 waag Visch en 101 t. Traan, *L. Maijer en Co.*; 400 waag Visch, *W. A. Fuchs en Co.*; 16 ton Traan, *Voorduin en Voigt*.

WEILE, J. P. WOLD, van *Bergen*.

50 t. Traan en 300 w. Visch, *C. Hemmann en Co.*; 101 t. Traan, *Rochussen en Pit*; 50½ t. dito, *Coomans, Born en Philippi*; 25 t. dito, *J. C. Roechling en Co.*; 80½ t. dito en 300 waag Visch, *S. A. le Vino en Co.*; 54½ t. Traan, *Kreglinger en Co.*; 18 t. dito, *Durselen en Co.*; 151½ t. dito, 450 waag Visch en 3 t. Haring, Order.

HARMONIE, J. C. F. WARNCKE, van *Archangel*.

2340 tschetw. Rogge, *Duys en Zurhorst*, en 148 tschetw. dito, Order.

PALMIRA, TH. MORRIS, van *Archangel*.

1 lading Rogge, Order.

ZWAANTINA HENDRIKA, J. J. DE BOER, van *Riga*.

1172½ tschetw. Gerst, *Duys en Zurhorst*.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.

Te Rotterdam:

BATAVIA, het Barkschip *Ridderkerk*, kapit. *H. Noltee*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer* en *W.m Ruys, J. Dz.*

BATAVIA en SOERABAIJA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Fregatschip *Gertrude*, kapitein *J. Lourens*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor, om bepaald den 2 October te vertrekken. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Nijverheid*, kapit. *G. F. Bus*. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

DANTZIG, het Nederlandsch Kofschip *Hoop en Verwachting*, kapitein *R. H. Hekman*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

GENUA, het Nederlandsch Kofschip *Dina Marchina*, kapitein *R. G. Engelsman*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

HARBURG, het Noordsch Jagtschip *Oletta*, kapitein *E. Moller*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

KAAP DE GOEDE HOOP, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Campagne-Fregatschip *Prinses Marianne*, kapit. *Fl. Rietmeijer*, voerende eenen bekwamen Scheepsdoctor; om in het begin van October te vertrekken. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

KONINGSBERGEN, het Nederlandsch Schip *Gezina Derkina*, kapit. *J. J. Klok*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

ST. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip *Lamechina*, kapitein *J. R. Prins*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

ST. PETERSBURG, het Nederl. Kofschip *Anna Catharina*, kapitein *G. Grilk*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

STETTIN, het Pruissisch Schoonerschip *Silberwiese*, kapitein *A. Herwig*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

STETTIN, het Nederlandsch Kofschip *Harmina*, kapit. *J. H. Bieze*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

TRIEST, het Nederlandsch Kofschip *Jonge Willem*, kapitein *H. B. Kappen*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

BEURS- EN MARKTBERIGTEN.

MADRID *den 10 September.* Spanje 3 per cents 46 13/16 geld; dito 1 per cents 24⅜ geld; Rentel. Schuld 6¼ geld; Coupons 1¾ pap.

PARIJS *den 15 September.* Frankrijk 3 per cents 77. 15 a contant en 77. 60 tegen ultimo; dito 4½ per cents 103. 80 a contant en 104. 20 tegen ultimo; de Actiën van de Bank 2840; Spanje 1 per cents 23¾; dito Buitenl. 3 per cents 49⅝; dito Binnenl. 44¾; Rusland 4½ per cents 104. A contant sloten de 3 per cents Fransche fondsen 10 en de 4½ per cents 20 centimes hooger dan gisteren.

LONDEN *den 15 September.* De 3 per cents Geconsolideerden 99⅞ a contant en voor rekening; Spanje 3 per cents 49¾, dito nieuwe Uitgestelde 23¾ a contant en 23⅞ voor rekening; Portugal 4 per cents 39; Mexico 3 per cents 25¾, zonder Coupon van Januarij; Peru Uitgest. 65¼; Grenada Uitgest. 12½; Holland 2½ per cents 65 a contant, dito 4 per cents Certific. 99 a ½; Turksche Leening 10¾ premie. De Wissel op Amsterdam den 14 dezer 11, 18¾ a 19¼; op drie maanden 12, 0¾ a ¼, en op Rotterdam 12, 0½ a ¾.

ANTWERPEN *den 16 September.* België 2½ per cents 55¾ geld. Spanje 1 per cents 23⅝; dito Binnenl. 3 per cents 45½ geld. Oostenrijk, Metaliek 5 per cents 82⅝.

AMSTERDAM *den 17 September.* Nederlanden, Werk. Schuld, 2½ pc., 64¾ a 64 13/16, gebl. 64 13/16; idem, 3 pc., 77¾; id., 4 pc., 96⅝ a 96¾. België, bij *Rothschild*, 2½ pc., 52⅞ Rusland, bij *Hope en Co.*, 5 pc., 108¼; idem 1828–1829, 5 pc., 107¼; Inschr. Grootb., 6 pc., 71½; Cert. dito Hamburg. Admin. 104¼; Neg. 1840, 4 pc., bij *Stieglitz*, 91¼. id. Nieuwe, 4 pc., 91 1/16. Spanje, Nieuwe, 1 pc., 23½ a 23⅝, gebl. 23⅝; Nieuwe, 3 pc., 50; Binnenl., 3 pc., 45½ a 45⅝, gebl. 45⅝. Portugal, te Londen, 4 pc., 39½ a 39 9/16. Oostenrijk, Metaliek, 5 pc., 78¾ a 78⅞; id. 1847, 2½ pc., 40⅞ a 41; id. 1851, 2½ pc., 40⅞ a 40⅝; id. 1849, 5 pc., 91⅝; idem letter B, 5 pc., 91¼ a 91⅜. Brazilië, te Londen, 1824, 5 pc., 100⅞. Grenada, Uitgest., 12⅜ a 12 7/16. Peru, te Londen, 5½ pc, 101½. Mexico, te Londen, Nieuwe, 3 pc., 26 5/16 a 26⅜.

AMSTERDAM *den 17 September.* Hamburg 2 maanden *f* 35¼. idem zigt *f* 35 7/16; Londen 2 maanden *f* 11. 87½, idem zigt *f* 11. 92½; Lissabon en Porto 3 maanden *f* 42; Petersburg 2 maanden *f* 186; Disconto 2 pc.

ROTTERDAM *den 17 September.* Nederlanden, Werk. Schuld, 2½ pc., 64 13/16 l. k., 64¾ h. k.; 64¾ gebl. k. idem idem, 3 pc., 77½ l. k., 77⅝ h. k.; idem idem 4 pc., 96⅝. België, bij *Rothschild*, 2½ pc., 52 13/16. Spanje, Buitenl., 1 pc., 23 7/16 l. k., 23⅝ h. k., 23⅝ gebl. k.; id. Binnenl., a *f* 6000, 3 pc., 45½ l. k., 45⅝ h. k., 45⅝ gebl. k.; Amortis. 6⅝. Oostenrijk, Metaliek, 5 pc., 79⅝. id., Nieuwe, 5 pc., 91½ l. k. 91⅝ h. k.; idem, 2½ pc., 41½ Mexico 1852, 3 pc., 26 7/16 l. k., 26½ h. k., id. Onbep., 24¾ l. k., 24⅞ h. k. Ecuador 4 5/8.

ROTTERDAM *den 16 September.* Hamburg 2 maanden *f* 35 5/16, kort *f* 35 9/16; Parijs 2 maanden *f* 56 11/16 kort *f* 56⅝; Bordeaux 2 maanden *f* 56⅛, kort *f* 56⅞; Frankfort 6 w. *f* 98⅜. Disc. 2 en 3 pct.

Den 17den. Londen 2 maanden *f* 11. 90, kort *f* 11. 92½.

AMSTERDAM *den 17 September.* TARWE in een doen met weinig handel, verkocht: 126 ℔ geringe bonte Poolsche *f* 262; 135 ℔ Markshe *f* 286; 131 ℔ Pommer *f* 276; 122 ℔ Viesche *f* 231. — ROGGE: Nieuwe gedroogde bij partijen *f* 2 à *f* 3 hooger; Ongedroogde en Oude Gedroogde prijshoudend; verkocht in consumtie 115, 117 ℔ O. Gedroogde *f* 174, *f* 178; 123 ℔ Pruissische *f* 200, aan de Zaan; in Entrep. 119 ℔ N. Petersb. *f* 174; 118 ℔ N. Arch. *f* 171. — GERST wat aangenamer: 112, 119 ℔ Deensche *f* 162, *f* 180; 110 ℔ N. Rostocker *f* 163; 103 ℔ N. Old. Winter *f* 155. — HAVER zonder handel. — BOEKWEIT in een doen: 118 ℔ N. Holst *f* 190. — KOOLZAAD: in veiling O. Koningsb. Aveelzaad £ 38; Vriesch £ 46; op 9 vaten Olie te leveren: in Sept. en Oct. eerstk. £ 54½. — RAAPOLIE: op 6 w. *f* 32; Vlieg. *f* 31; 1 Sept. eerstk. *f* 34; 1 Oct. eerstk. *f* 30¾ a *f* 30⅝; 1 Nov. eerstk. *f* 31½ a *f* 31⅜; 1 Dec. eerstk. *f* 32 a *f* 31⅞; 1 Mei eerstk. *f* 33½ a *f* 33. — LIJNOLIE: op 6 w. *f* 32¾; Vlieg. *f* 31¾. — HENNEPOLIE: op 6 w. *f* 39. — RAAPKOEKEN, per 1040 st., *f* 60 a *f* 63. — LIJNKOEKEN, per 104 st., *f* 8¾ a *f* 10½.

DORDRECHT *den 16 September.* Heden waren de middelprijzen der volgende Artikelen per mud: Witte Tarwe *f* 9. 10, Roode dito *f* 9. 20, Rogge *f* 7, Vroege Gerst *f* 5, Late dito *f* 4. 80, Ongepelde Spelt *f* 3. 50, Boekweit *f* 6. 30, Haver *f* 2. 80, Groene Erwten *f* 8. 40, Paardenboonen *f* 5, Raapolie, het vat, *f* 31. 50, Lijnolie, idem *f* 35, Koolzaad, het mud, *f* 10.

SCHIEDAM *den 17 September.* Jenever, het Nederl. Vat, zonder fust, *f* 18; Amsterd. proef, id. id., *f* 19. 25. Zonder de belasting.

OPENBARE VERKOOPINGEN
van HUIZEN, enz.,
IN HET NOTARISHUIS TE ROTTERDAM,

Donderdag 16 *September* 1852.

Het *Pand*, bestaande in twee *Woonhuizen* met *Tuinen*, *Stallingen*, *Koetshuis*, *Hooizolder*, *Manège*, *Open Grond* en *Erve*, aan den Coolsingel, wijk 15, n.^{s} 300 en 301, is geveild als volgt:

N.° 1. Het zuidelijk gedeelte van het groot *Woonhuis* enz., geteekend n.° 300. In trekgeld *f* 3400.

N.° 2. Het midden gedeelte van hetzelve enz. In trekgeld *f* 4175.

N.° 3. Het noordelijk gedeelte enz. In trekgeld *f* 2825.

N.° 4. Het Gebouw, bestaande in *Manège*, *Stallingen enz.* In trekgeld *f* 4750.

N.° 5. Het *Woonhuis*, geteekend n.° 301. In trekgeld *f* 5500.

*** De onderstaande Personen, waarvan de woonplaatsen alhier niet bekend zijn, worden bij deze uitgenoodigd om zich onverwijld ter Secretarie alhier aan te melden: gewoond hebbende

MATTHEUS LODEWIJK NOOY, ... te Dordrecht,
ADRIANUS DE REUS, ... „ Zwolle
en LODEWIJK CAREL REGENBOGEN, .. „ 's Gravenhage.

*** LOTERIJ VAN WELDADIGHEID
TEN BEHOEVE VAN HET
Israëlitisch Weeshuis te 's Gravenhage.

De Commissie van beheer over die Loterij, *zonder nieten*, heeft de eer te berigten, dat de Verloting zal plaats hebben in het Lokaal der *Teeken-Akademie* aan den Boschkant, op eenen nader te bepalen dag, in de maand *November* aanstaande, en dat tot dien tijd, zoowel bij de Dames-Directrices, als bij de Ondergeteekenden, nog Loten te bekomen zijn, tegen den prijs van *f* 1 het Lot. Ook zijn die Loten te verkrijgen bij Gebroeders *Belinfante*, Tweede Wagenstraat; bij den Heer *H. H. van Gogh*, Westeinde, wijk B, n.° 201; bij den Heer *van 't Haaff*, Plein, en bij de Gebroeders *Langenhuysen*, achter de Groote Kerk.

De Commissie neemt deze gelegenheid waar, hare geachte Stad- en Landgenooten vriendelijk te verzoeken haar die voorwerpen van kunst en smaak, welke zij tot het liefdadig einde dezer Loterij mogten bestemd hebben, vóór den 1 November aanstaande, te willen doen toekomen. Zij beveelt deze Verloting op nieuw aan de welwillende aandacht van het algemeen aan. Het doel daarvan is: ondersteuning en zoo veel mogelijke uitbreiding van het opgemelde Weeshuis.

's Gravenhage 13 *September* 1852.

De Commissie voornoemd:
A. DE PINTO, *Voorzitter*, Prinsessegracht.
E. M. ABRAHAMS, *Penningmeester*, Heerengracht.
I. BELINFANTE, *Secretaris*, Nieuwe Molstraat.

Heden beviel door Gods goedheid voorspoedig van een' ZOON WILHELMINA JOHANNA SUERMONDT, geliefde Echtgenoot van

Rotterdam A. J. M. VAN OORDT.
den 16 *September* 1852.

Heden overleed, tot onze groote droefheid, onze hartelijk geliefde derde Zoon, ADAM, in den leeftijd van 27 jaren, diep betreurd door ons, onze Kinderen en Behuwdkinderen.

Rotterdam P. VAN ROSSEM.
14 *September* 1852. S. VAN ROSSEM, SCHADEE.

Werd ons voor weinige dagen onze beminde oudste Zoon door den dood ontrukt, thans hebben wij op nieuw het verlies te betreuren van ons veel geliefd jongste Kind, RICHARD BOYES, in den jeugdigen leeftijd van 2 jaren.

C. L. RINGROSE *Jr.*
Rotterdam E. C. P. RINGROSE,
den 14 *September* 1852. KNOWLES.

Eene Dame genezen van **Borstkwaal** *door*

DE PILLEN VAN HOLLOWAY,

na een lijden van twintig jaren.

De Agent voor den verkoop der **Holloway's Pillen** in Nieuw-Zuid-Wallis schrijft in eenen Brief aan den Professor **Holloway** van onderscheidene buitengewone Genezingen van Borstziekten, welke in deze Kolonie hebben plaats gehad door het gebruik dezer uitmuntende **Pillen**; doch wel bijzonderlijk van eene Dame aan de Razorbak wonende, welke sedert 20 jaren aan zware aamborstigheid leed, en diensvolgens niet in staat was, de allerminste inspanning van krachten te doen. Eindelijk gebruikte zij de **Pillen** van **Holloway**, en gevoelt zich nu, volgens hare eigene uitdrukking, in staat den Razorbakheuvel tot den top te bestijgen.

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **J. P. B. SCHULTZE** Depôthouder te **Gorinchem**, aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN**, te **'s Hertogenbosch**; alsmede te **Londen**, Strand, 244, *Holloway's Etablissement. — Door het vermeerderd debiet zijn de* ***prijzen*** *thans de volgende:*

DOOSJES PILLEN van *f* 0. 90, *f* 2. 10, *f* 3. 30, *f* 7. 75, *f* 15. 50, *f* 23. 50.
POTJES ZALF..... „ - 0. 90, - 2. 10, - 3. 30, - 8. 15, - 15. 90, - 23. 90.

GENERAL
STEAM NAVIGATION COMPANY.
LONDEN & ROTTERDAM.

De MAAL-STOOMPAKETTEN vertrekken met *PASSAGIERS en GOEDEREN*:

WOENSDAG 22 September, 's morg. 7 ure,
SATURDAG 25 „ „ 9 „

Bovendien voor ***VEE en andere GOEDEREN:***
De *Giraffe*, Kapit. *Goodburn*, iederen ***Vrijdag***,
„ *Attwood*, „ *Cheeseman*, iederen ***Dingsdag of Woensdag.***

De Agenten **W. SMITH & P. A. VAN ES.**

STOOMJAGTEN,
varende tusschen
ROTTERDAM, MIDDELBURG
en daar tusschen gelegene Plaatsen.
SEPTEMBER 1852.

Van ***Rotterdam.***	Van ***Middelburg.***
§Dingsd. 21, 's morg. 9¼ ure.	Dingsd. 21, 's morg. 4½ ure.
§Woensd. 22, „ 11½ „	Woensd 22, „ 6 „
§Dond. 23, 's midd. 12 „	Dond. 23, „ 7½ „
§Vrijdag 24, „ 12 „	Vrijdag 24, „ 8½ „
Zaturd. 25, 's morg. 4 „	Zaturd. 25, „ 9½ „
Zondag 26, „ 5 „	Zondag 26, „ 10 „

Op de § gemerkte dagen zal, bij geregelde aankomst van den Spoortrein, te Rotterdam die aankomst worden afgewacht en op de ✕ gemerkte dagen zal men gewoonlijk de ten 9½ ure van Rotterdam naar Nijmegen varende Stoomboot te Dordrecht kunnen aantreffen.

Er bestaan **Diligence-Diensten** tusschen ***Middelburg*** en ***Vlissingen***, ***Zierikzee*** en het Veer te ***Zijpe, Goes*** en het Veer te ***Wolfaartsdijk.***

LAGERE INDUSTRIE- EN HERHALINGSCHOOL.

De PLAATSELIJKE SCHOOL-COMMISSIE brengt ter kennis van de Ingezetenen dezer Stad, dat de, onder goedkeuring en met welwillende ondersteuning der Stedelijke Regering, door haar opgerigte **Lagere Industrie- en Herhalingschool** ook gedurende het aanstaande Wintersaizoen zal worden voortgezet, ten einde Jongelingen en Mannen van meer gevorderden leeftijd, die de Lagere Scholen bezocht hebben, gelegenheid te geven om het vroeger aangeleerde te herhalen en zich verder te bekwamen. Behalve in het *Lezen, Schrijven* en *Rekenen*, zal tevens Onderwijs in de beginselen der *Meet-, Werktuig- en Natuurkunde* en in de *Vaderlandsche Geschiedenis* gegeven worden. Er zal **3 maal 's Weeks**, en wel Maandag-, Woensdag- en Vrijdagavond, van 6 tot 9 ure, School gehouden worden, terwijl het Schoolgeld op **10 Centen** in de Week bepaald is. Jongelingen boven de 14 jaren oud, en alle Mannelijke Ingezetenen, die verlangen van dat Onderwijs gebruik te maken, worden uitgenoodigd zich op Vrijdag of Saturdag den 24 en 25 September aanstaande op te geven bij eene Commissie, die daartoe op gemelde dagen, des avonds tusschen 7 en 9 ure, zitting zal houden in een der Lokalen van het Oudemannenhuis. De aanvang der Lessen is bepaald op Vrijdag den 1 October aanstaande.

De Plaatselijke School-Commissie voornoemd.
Namens dezelve, de Sub Commissie ad hoc,
Mr. W. T. GEVERS DEYNOOT.
C. J. GLAVIMANS.
P. K. GÖRLITZ.
Dr. M. C. MENSING.

*** INWONERS dezer Stad, die verlangen **Kinderen** op de **TUSSCHENSCHOLEN** te plaatsen, worden uitgenoodigd zich aan te melden op Woensdag den 22 September 1852, des namiddags ten 5 ure, in het Locaal boven de Vleeschhal. Zij moeten voorzien zijn:

1°, van de Geboorte-Acte van het Kind, waaruit blijkt dat het is boven de zes en beneden de twaalf jaren;

2°, van een wettig Bewijs dat het is gevaccineerd of de natuurlijke Kinderziekte gehad heeft, en

3°, van een Getuigschrift, van twee wel bekende Ingezetenen dezer Stad, waaruit blijkt dat het tot de *min-vermogende* maar *niet bedeelde* Volksklasse behoort.

Kinderen, wier Schoolgeld aan vorige Onderwijzers niet voldaan is, zullen niet aangenomen worden.

Namens de Plaatselijke Schoolcommissie,
Rotterdam N. MESSCHAERT,
den 15 *September* 1852. *Lid en Secretaris.*

*** ACADEMIE VAN BEELDENDE KUNSTEN EN TECHNISCHE WETENSCHAPPEN

Het BESTUUR maakt bekend, dat het tot het **aannemen** van **LEERLINGEN** voor het *Onderwijs* in **HANDTEEKENEN** aan **MEISJES** eene zitting zal houden in een der Localen van de Academie, op Zaturdag den 18den van deze Maand, des namiddags ten één ure.

De Leerlingen moeten boven de 10 jaren oud zijn. — Het Onderwijs wordt gegeven door Mejufvr. ***E. A. C. Röder*** en den Heer ***J. H. van de Laar***, het geheele jaar door, des Zaturdags morgens van 12 tot 2 ure, behalve de eerste helft der maanden Mei en Augustus. Het Leergeld is bepaald voor ééne Leerling op ***f* 20** 's jaars, voor twee uit hetzelfde Gezin ***f* 30**, en voor iedere Leerling meer uit hetzelfde Gezin op ***f* 10** daarenboven.

Namens het Bestuur voornoemd,
Rotterdam C. G. SCHUTZE VAN HOUTEN,
den 14 *September* 1852. *Lid en Secretaris.*

Voor de ACADEMIE van BEELDENDE KUNSTEN en TECHNISCHE WETENSCHAPPEN te ***Rotterdam*** wordt gevraagd een **welgemaakt MAN**, tusschen 20 en 40 jaren, om te dienen voor ***Naakt Model***, alsmede eene **welgemaakte VROUW**, voor ***Gekleed Model***. Nadere onderrigting vóór of op Maandag 20 September 1852, aan *het Locaal der Academie.*

*** FAILLIET-VERKLARING.

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te Rotterdam, uitgesproken den 15 September 1800 twee en vijftig, is CORNELIS MEENERBREUKER, *Koopman en Commissionnair in Granen*, wonende te Rotterdam, verklaard in staat van Faillissement, ingaande den 14 September daaraan voorafgaande, dag der gedane aangifte. Tot Regter-Commissaris in dit Faillissement is daarbij benoemd de Edel Achtbare Heer Mr. J. A. M. BICHON VAN IJSSELMONDE, Regter in genoemde Regtbank, en tot Curator Mr. P. F. HUBRECHT, Advocaat te Rotterdam.

De Curator voornoemd,
Mr. P. F. HUBRECHT.

Wordt gevraagd een **Bekwaam**

BOEKHOUDER,

die over **eenige uren per dag beschikken kan**. Men adressere zich, met *franco* Brieven onder letter W, bij de Boekverkoopers *M. WIJT & ZONEN*, alhier.

Men verlangt, zoo *spoedig mogelijk*, een **Bekwamen BROOD- en BESCHUIT-BAKKERS-KNECHT.** Adres bij *M. BUS*, Mr. Broodbakker, te Cappelle op d'IJssel.

Er wordt gevraagd een **LOKAAL**, waarin gedurende sommige Avonden van de Week ***Cathechisatie*** kan gehouden worden. Adres, onder letter Z, bij den Boekhandelaar *H. V. VAN GOGH.*

Men vraagt *TE HUUR*, tegen November e. k., voor een Klein Gezin, eene BURGER-WONING, in de nabijheid van het Oude Hoofd of Kaserne. Adres, met opgave van Stand, Localiteit en Huurprijs, onder letter K, ter Drukkerij van G. B. 'T HOOFT, aan den Haringvliet alhier.

PIANO te Koop.

Door vertrek naar elders *TE KOOP* eene Bespeelde **PIANO**, zoo goed als nieuw, tot billijken prijs. Te bevragen aan de Luthersche Vest, wijk 9, n.° 75, te Rotterdam. Brieven *franco*.

*** COMMISSARISSEN van den **Straatweg** tusschen ***Rotterdam*** en ***Hillegersberg*** zullen op den 20 September 1852, des namiddags ten vijf ure, in de Herberg *het Wapen van Holland*, te Hillegersberg, ten overstaan van den aldaar gevestigden Notaris *VAN DEN BERG*, in het openbaar aanbesteden:

Het **BESTRATEN** van **23 Roeden WEG.**

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris.

*** *Ger.d Duuring*, *J. Witkamp*, *A. Korssen*, *van Pesch*, *A. C. Dalen*, *A. van Binsbergen*, *J.* [illegible] *J. F. Sauerbier*, *Leonard L. Jacobson*, *J. Sinder*[illegible] *Corn.s van der Goes* Gz., *L. J. Plemp van Duive*[illegible] *J. Boon*, *J. Halberstadt* P. Wz. en *F. W. Eck*[illegible] Makelaars te Rotterdam, zullen op Woensdag den 22 September 1852, des middags ten 12 ure, in het Notarishuis aldaar, veilen: 275/4 en 132/12 K[illegible] ***Congo***, 666/4 Kisten ***Souchon***, 43/4 en 111/12 [illegible] ***Pecco***, 41/4 en 25/8 Kisten ***Hysant***, 9/8 [illegible] ***Hysant Schin***, 53/8 Kisten ***Uxim***, 80/8 [illegible] ***Imperial*** en 50/8 Kisten ***Gunpowder THEE***, gemerkt *Anna* en *Lively*, aanvoer 1851 en 1852, liggende op Ontvang-Cedullen bij Pakhuismeesteren in Entrepot alhier, **Regten *f* 20.**

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

GERRIT WENK Junior, Notaris, residerende te Rotterdam, is voornemens, als daartoe last hebbende van zijnen Principaal, op Woensdag den 29 September 1852, des namiddags ten 4 ure, in het Locaal voor Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade, publiek te veilen en aan de meestbiedenden of [illegible] mijnenden te verkoopen:

Een hecht, sterk en zeer welgelegen **HUIS**, **BOVEN-WONINGEN** en **ERVE**, staande en gelegen aan de zuidzijde van de Doelstraat te Rotterdam, wijk [illegible] n.° 384, oud wijk H, n.° 341, Kadaster sectie K, n.° [illegible] Aangeslagen over 1852 in de Grondbelasting op de som van *f* 17. 60. Verhuurd in diverse Perceelen, [illegible] a *f* 257. 40 's jaars. Te aanvaarden den 15 December [illegible]

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris, aan de Noordblaak, wijk [illegible] n.° 181, alwaar de Veilings-Voorwaarden ter lezing zullen liggen. En zal het te Veilene twee dagen [illegible] en op den dag der veiling, op de gewone uren, kunnen worden bezigtigd.

Te *Rotterdam*, bij ARRENBERG & VAN REYN.